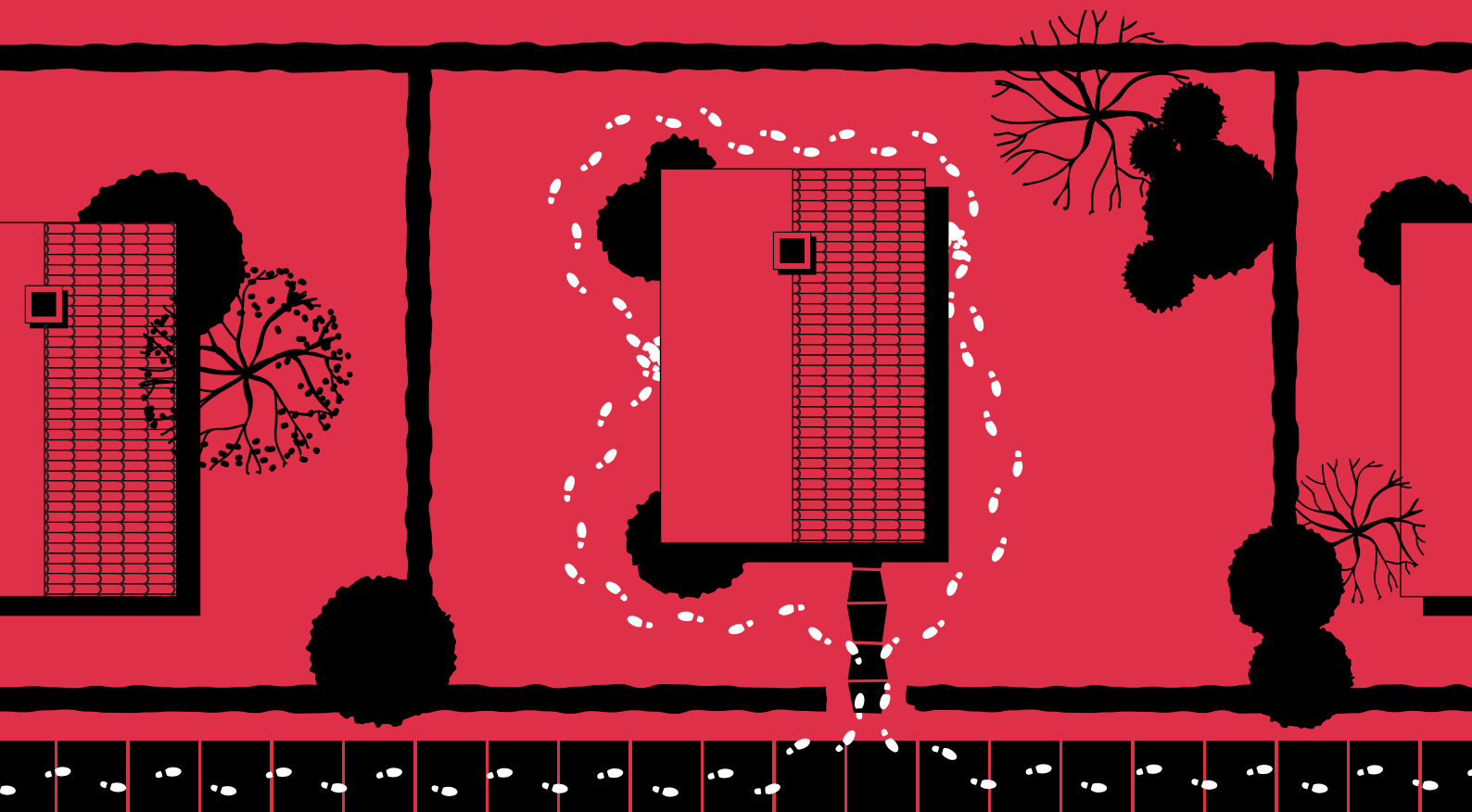

Analyse af indbrudsforsøg i privat beboelse

Peter Kruize og Britta Kyvsgaard
Oktober 2022

Bo trygt!

Analyse af indbrudsforsøg i privat beboelse

Forfattere: ph.d. Peter Kruize og dr.jur. Britta Kyvsgaard
Center for Kriminalitetsanalyse

Det projekt, der beskrives i denne rapport, er udarbejdet for Det Kriminalpræventive Råd og finansieret af Bo trygt samarbejdet (omfatter Trygfonden, Realdania, Videnscentret Bolius og Det Kriminalpræventive Råd).

Projektets gennemførelse og resultater er alene forfatterens ansvar. Vurderinger og synspunkter er forfatterens egne og deles ikke nødvendigvis af Bo trygt

Kopiering tilladt med angivelse af kilde.

Oktober 2022

ISBN 978-87-985490-7-9

Indholdsfortegnelse

OPSUMMERING OG TOLKNING AF RESULTATER	3
1. INDLEDNING.....	6
1.1 Baggrund for undersøgelsen	6
1.2 Forsøgsbegrebet	6
1.3 Datagrundlag	7
1.4 Problemstillinger og analysemetoder	8
2. TIDSMÆSSIGE OG GEOGRAFISKE MONSTRE I INDBRUDSFORSØGENE.....	12
2.1 Sæsoneffekt	12
2.2 Weekendeffekt	12
2.3 Tidspunkt på dagen	13
2.4 Geografi	14
3. HVORFOR KUN FORSØG	17
3.1 Overordnet billede.....	17
3.2 Pågrebet under forberedelse.....	17
3.3 Beboer eller nabo til stede.....	18
3.5 Hunde	20
3.6 Tricktyverier.....	21
3.7 Mindre sikre årsager til det mislykkede indbrud	21
4. INDRÆNGNING I BOLIGEN: HVOR OG HVORDAN	23
4.1 (Forsøg på) indtrængning i en lejlighed.....	23
4.2 (Forsøg på) indtrængning i et hus	26
5. NYT INDBRUD EFTER FORSØGET?.....	29
5.1 Indbrud(sforsøg) på samme adresse.....	29
5.2 Indbrud(sforsøg) på den samme vej.....	30
LITTERATURLISTE	32

Opsummering og tolkning af resultater

Rapporten, der sigter på at belyse karakteristika ved forsøg på indbrud og den kriminalpræventive indsigt, det mislykkede indbrud kan give, er baseret på politiets data vedrørende samtlige anmeldte indbrud og indbrudsforsøg i beboelse i perioden 1. januar 2018 til og 31. maj 2021, i alt 76.885 anmeldelser. Definitionen af forsøg på indbrud følger her den, politiet anvender, nemlig sager, hvor nogen har forsøgt at trænge ind i en andens hjem, men ikke lykkedes hermed. Er det lykkedes personen at komme ind, anses det – uanset om der er stået noget eller ej – for at være et fuldført tyveri.

Undersøgelsen viser,

- at det velkendte mønster med flest indbrud i den mørke tid og i ferieperioder samt i weekender frem for hverdage også gør sig gældende for forsøg på indbrud. Det tyder på, at det, der motiverer indbrudstyre til at være særligt aktive i mørke perioder, i ferieperioder og i weekender – nemlig at risikoen for opdagelse er mindre – også gør sig gældende for dem, der ender med ikke at kunne fuldføre indbruddet. Umiddelbart kunne det tyde på, at der ikke er forskel på de indbrudstyre, der mislykkes, og dem, der lykkes med at begå et indbrud.
- at der på den anden side også er tidsmæssige forskelle mellem forsøg på indbrud og fuldførte indbrud, idet der relativt set begås flere forsøg på indbrud end fuldførte indbrud om natten, herunder især under den omfattende nedlukning under pandemien. Det kan bero på det simple forhold, at der om natten er større sandsynlighed for, at indbrudstyveriet stoppes af en beboer. En anden mulig forklaring er, at disse indbrud er mere impulsstyrede og mindre planlagte, jf. Farringtons teori om, at potentielle indbrudstyre efter indtagelse af alkohol eller stoffer bliver overmodige og ser mere let på risikoen ved den kriminelle handling (Farrington, 1979). Det må formodes, at især unge hyppigt vil komme i en sådan situation. Og når der i særlig grad er gennemført relativt mange forsøg på indbrud under de massive pandemirelaterede nedlukninger, må det formodes, at denne særligt risikable periode afstedkom megen tilbageholdenhed fra de mere professionelle indbrudstyvers side, hvilket – ud over den øgede opdagelsesrisiko – også kan være betinget af mangel på muligheder for at afsætte de stjalne varer (jf. Kruize & Kyvsgaard, 2021).
- at det kun i en tredjedel af indbrudsforsøgene er muligt med sikkerhed at fastlægge den direkte årsag til, at det i den givne situation ikke er lykkedes for indbrudstyveren at komme ind i huset eller lejligheden, idet de sagsresumeeer, der ligger til grund for denne registrering, ofte er meget kortfattede og dermed antagelig også mangelfulde. I *halvdelen* af de tilfælde, hvor årsagen til det mislykkede indbrud direkte fremgår af sagen, skyldes det, at beboeren er til stede, råber tyven an eller på anden måde forstyrrer tyvens forehavende, mens det i cirka *en tiendedel* af tilfældene skyldes en reaktion fra en årvågen nabo. Alarmer og andre tekniske kriminalpræventive installationer forekommer især i huse, hvor det i ca. *en femtedel* af den tredjedel, hvor vi sikkert kan fastslå årsagen til, at det forblev ved et forsøg, skyldes tyverialarmer eller andre

former for forebyggende midler. Endelig er det i noget færre tilfælde en hund, der har gjort opmærksom på, at tyveri er i gang.

- at det i de resterende to tredjedele af indbrudsforsøgene ikke har været muligt med sikkerhed at fastlægge årsagen til, at indbrudstyven ikke er kommet ind i huset eller lejligheden. Årsagen er sandsynligvis ofte vanskeligheder med at forcere døren eller vinduet, hvor indbruddet er forsøgt. Der er således i knap to tredjedele af disse sager oplyst om forskellige former for værktøj, der har været anvendt for at komme ind. Det er imidlertid usikkert, om indbruddet i disse sager er afværget ved, at der i boligen er særligt sikrede vinduer eller døre, eller om det beror på, at indbrudstyven ikke har erfaringer med indbrud. Endvidere er det givetvis ikke i alle sager oplyst, såfremt en alarm eller sensor er blevet aktiveret og dermed afbrudt forehavendet, ligesom en beboer eller en nabo kan have forhindret indbruddet, uden det er noteret i sagen.
- at andelen af indbrudsforsøg er større i lejligheder end i huse (jf. også Kruize & Sorensen 2017), hvilket kan skyldes større vanskeligheder ved at trænge ind i en lejlighed, bl.a. fordi der sjældnere er mulighed for at trænge ind via en terrasse eller altan, jf. følgende.
- at indbrudsforsøg og fuldbyrdede indbrud i *lejligheder* ligner hinanden med hensyn til, hvilken etage i ejendommen og hvilken adgangsvej (dør, vindue mv.) tyven har anvendt eller forsøgt at anvende, samt med hensyn til den anvendte metode – modus – for at komme ind. Der er derimod forskel på, hvilken dør tyven anvender eller forsøger sig med, idet hoveddøren hyppigere anvendes ved forsøg på indbrud end ved fuldbyrdede indbrud. Sidstnævnte sker hyppigere gennem en altandør. Det kan tyde på, at hoveddøren er bedre sikret end altandøren.
- at indbrud og indbrudsforsøg i *huse* tyder i samme retning, idet der også er flere af indbrudsforsøgene end af de fuldbyrdede indbrud, hvor indstigningen forsøges via hoveddøren. Omvendt er det i relativt få af indbrudsforsøgene, hvor tyven har forsøgt at komme ind gennem et vindue i huset. Om dette beror på forskelle i erfaringer og/eller kunnen, er uvist. Med hensyn til modus er der heller ikke for huse forskel mellem indbrud og indbrudsforsøg.
- at et indbrudsforsøg hyppigere end fuldbyrdede indbrud tidsmæssigt er forbundet med nye forsøg og/eller fuldbyrdede indbrud på samme vej (8 pct. versus 0,6 pct.). Der er således større risiko for, at indbrudstyven ikke standses, når indbruddet mislykkes, end når det fuldbyrdes. Den kriminalpræventive effekt af et afværget indbrud kan dog alligevel betragtes som markant, idet det i langt de fleste tilfælde ikke umiddelbart er forbundet med flere forsøg eller indbrud i huse/beboelsesejendomme i nærheden.
- at risikoen for at samme bolig udsættes for et forsøg på indbrud eller et fuldbyrdet indbrud inden for en måned er større efter et indbrudsforsøg end efter et fuldbyrdet indbrud (2,7 pct. versus 1,5 pct.). Også dette tal tyder dog på, at et afværget indbrud i langt de fleste tilfælde indebærer en begrænsning i omfanget af indbrud.

- at der – når der tages hensyn til en række demografiske og sociale forskelle mellem kommunerne – i områder med relativt mange lejligheder og relativt mange indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande oftere forekommer forsøg på indbrud end i andre kommuner. Det antages dels at skyldes, at overvågningen i disse områder er større og tættere end i områder med mange huse dels på grund af mindre fysisk afstand og dels på grund af, at en større andel af indvandlerne og efterkommerne er uden for arbejdsmarkedet og dermed opholder sig mere i hjemmet. Endvidere er det, som nævnt, vanskeligere at bryde ind i lejligheder end i huse.

Anbefaling

En undersøgelse af forsøg på indbrud kan give yderst værdifuld indsigt i, hvad der i den givne situation har sat en stopper for den kriminelle handling. Det er en indsigt, som kan være til hjælp i tilrettelæggelsen af og oplysning om præventive indsatser. Det er også det, der har ligget bag denne undersøgelse. Desværre har det som nævnt i mange sager vist sig vanskeligere end antaget at få sikre oplysninger om, hvorfor indbruddet ikke er lykkedes.

På denne baggrund anbefales, at politikredsene i en periode – fx et halvt år – i alle sager med indbrudsforsøg i huse og lejligheder anmodes om så vidt muligt at angive det eller de forhold, som politiet ser som de væsentligste til det mislykkede indbrud. Opgaven er overkommelig, idet der på årsbasis for samtlige politikredse er mindre end 2000 sager, hvor der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger om årsagen til de mislykkede indbrud.

1 Indledning

1.1 Baggrund for undersøgelsen

I kriminalitetsstatistikken registreres det, hvor ofte en forbrydelse er blevet anmeldt. Dette tal omfatter for langt de fleste forbrydelser såvel fuldbyrdede som forsøg på at begå lovovertrædelsen. Denne undersøgelse, der angår indbrud i private beboelser, sigter på at belyse, hvad der adskiller forsøg fra fuldbyrdede indbrud med hensyn til tid, sted mv., og – ikke mindst – hvad der synes at have forårsaget, at det er forblevet ved et forsøg og ikke et fuldbyrdet indbrud.

Et indbrudsforsøg kan således betragtes som en vellykket afværgelse af et indbrud. Der er så vidt vides ikke tidligere gennemført forskning i fænomenet i en dansk kontekst. Det er dog et oplagt forskningstema, idet en analyse af indbrudsforsøg kan give indsigt i betydningen af forskellige præventive tiltag, såsom alarmer og nabohjælp, ligesom betydningen af tid og sted kan belyses.

Indbrud i beboelse, der anmeldes til politiet, registreres i deres sagsstyringssystem, Polsas, som forsøg, hvis ikke det er lykkedes indbrudstyven at trænge ind i boligen. Hvis tyven derimod er kommet ind i boligen, men ikke stjålet noget, registreres hændelsen som et fuldbyrdet indbrud uden udbytte.

Som sagt opdeles indbrud i beboelse ikke i de offentligt tilgængelige statistikker efter, om de er fuldbyrdede eller forsøg. I to tidligere danske undersøgelser angives dog omfanget heraf. Kruize & Sorensen (2017, s. 20) oplyser, at 13,6 pct. af de anmeldte indbrud i beboelse i 2015 var registreret som forsøg i Polsas, mens Kruize & Kyvsgaard (2021, s. 24) viser, at i de to år forud for covid-19-året registreredes 12 pct. af de anmeldte indbrud i beboelse som forsøg, mens det i pandemiens første år drejede sig om 14 pct.

Der er forskel på, hvor ofte en indbrudsanmeldelse omhandler et forsøg alt efter beboelsestype. Ifølge Kruize og Sorensen (2017, s. 20) drejede det sig i 2015 om 12,9 pct. af de anmeldte indbrud i huse, mens procenttallet for lejligheder var 18,9.

1.2 Forsøgsbegrebet

Straffelovens § 21, stk. 1, definerer forsøg således: ”Handlinger, som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse, straffes, når denne ikke fuldbyrdes, som forsøg.” Ifølge § 21, stk. 2, kan det, at handlingen defineres som et forsøg, påvirke straffastsættelsen: ”Den for lovovertrædelsen

foreskrevne straf kan ved forsøg nedsættes, navnlig når forsøget vidner om ringe styrke eller fasthed i det forbryderiske forsæt”.

Lasse Lund Madsen (2020, s. 170) påpeger, at der traditionelt skelnes mellem fire faser i forbindelse med forberedelse og iværksættelse af en forbrydelse:

1. Beslutningen om at begå forbrydelsen
2. Forberedelseshandlinger
3. Iværksættelsen
4. Fuldbrydelsen

Forsøgsansvar kræver forsæt, men ifølge Madsen ligger viljen til at begå en forbrydelse i selve begrebet forsøg. Han peger også på, at beslutning, forberedelse og iværksættelse mere eller mindre kan være sammenfaldende. Det illustreres under begrebet rekognoscering. Han fremhæver i denne forbindelse to domme (U 1980.893 H og U 1982.97 H), hvor en indbrudstyv bliver dømt for indbrudsforsøg, uden at et bestemt sted eller et bestemt tidspunkt bliver nævnt. I disse tilfælde havde gerningsmanden kørt rundt med indbrudsværktøj for at finde det rette sted til at begå indbrud.

Pr. 1. januar 2018 blev § 276a indført i straffeloven: ”For indbrudstyveri straffes den, som uberettiget skaffer sig adgang til fremmed hus og uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse”. Paragraffen indeholder to elementer. For det første skal tyven være trængt ind i boligen. Straffelovens § 276a benytter udtrykket uberettiget adgang. Denne betingelse er opfyldt, selv om indbrudstyven kommer ind gennem en ulåst dør eller et åbent vindue.¹ For det andet skal indbrudstyven have stjålet noget fra boligen. Det betyder, at et indbrud efter § 276a, hvor tyven ikke har taget noget fra boligen, betragtes som et forsøg.² I denne rapport anses en hændelse dog alene som et forsøg på indbrud, hvis gerningspersonen ikke er trængt ind i beboelsen.

1.3 Datagrundlag

Det datasæt, der er anvendt i en undersøgelse af indbrud i beboelse under pandemien (Kruize & Kyvsgaard, 2021), er også benyttet i denne analyse af indbrudsforsøg. Datasættet består af Polsasdata for perioden 1. januar 2018 til og med 31. maj 2021 (n = 76.885) og indeholder bl.a. oplysninger om, hvorvidt indbruddene er fuldbrydede eller forsøg, gerningssted og -tidspunkt samt et sagsresumé. Sagsresumét indeholder som regel oplysninger om, hvor og hvordan gerningspersonen har forsøgt

¹ Hvis en person har berettiget adgang til beboelsen – fx en ven eller en hjemmehjælper – og stjæler noget i hjemmet, bliver tyveriet registreret som ”tyveri fra beboelse”.

² I praksis er det ikke altid enkelt i forbindelse med anmeldelsen at fastslå, om der er stjålet noget i boligen, hvilket kan være grunden til, at politiet har valgt at betegne alle indbrud, hvor en gerningsperson er kommet ind i en fremmed bolig, som fuldbrydede indbrud.

at komme ind i boligen, og kan desuden give fingerpeg om, hvorfor det er forblevet ved forsøg – fx at tyven er blevet forstyrret af beboeren, en nabo eller af en tyverialarm. Som det vil fremgå af det følgende, er oplysningerne i Polsas dog langt fra altid fyldestgørende nok til med sikkerhed at kunne fastslå årsagen til, at indbruddet ikke er fuldbyrdet.

Som nævnt, har en tidligere undersøgelse vist, at der er relativt flere forsøg på indbrud i lejligheder end i huse (Kruize & Sorensen, 2017). Det samme gør sig gældende for den her undersøgte periode, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1 Indbrud begået 1.1.2018 – 31.5.2021 fordelt efter fuldbyrkelse eller ej samt arten af bolig.

	Fuldbyrdede indbrud	Forsøg	Andel forsøg
Huse	50.988	7.199	12,4 %
Lejligheder	12.084	2.388	16,5 %
Værelser	963	27	2,7 %
Landejendomme	3.033	203	6,3 %
I alt	67.068	9.817	12,8 %

1.4 Problemstillinger og analysemetoder

I analysen fokuseres der på følgende problemstillinger:

1. Kan der identificeres mønstre i indbrudsforsøgene (geografiske eller tidsmæssige)?
2. Hvad forhindrer gerningspersonen i at gennemføre indbruddet?
 - a. Forskelle mellem huse og lejligheder?
3. På hvilken måde har gerningspersonen forsøgt at trænge ind?
 - a. Forskelle mellem huse og lejligheder?
 - b. Forskelle mellem fuldbyrdede indbrud og forsøg herpå?
4. Hvor hyppigt bliver der i forlængelse af et indbrudsforsøg begået et indbrud eller et nyt indbrudsforsøg på samme adresse eller i samme nabolag og tidsrum som forsøget?

Mønstre i indbrudsforsøg

Det er undersøgt, om der er forskelle i omfanget af indbrudsforsøg på kommuneniveau, og om det i givet fald kan forklares med kommunernes karakteristika – dvs. størrelse (målt ved antal husholdninger), befolkningstætheden, andel huse/lejligheder, andel unge mænd (15-24 år), udbetalt kontanthjælp, andel uden beskæftigelse, andel med kun grundskole/gymnasial uddannelse og andel ikke-

vestlige indvandrere/efterkommere)³ – og tilslutningsgraden til [Nabohjælp](#).⁴ Dette er undersøgt via tre regressionsanalyser: én for alle indbrudsforsøg, én for kun indbrudsforsøg i huse og én for kun indbrudsforsøg i lejligheder.

Ligeledes er det undersøgt, om omfanget af indbrudsforsøg er sæsonbetonet, om det sker oftere på hverdage end i weekender, og om tidspunktet på dagen har en betydning. Også her ses separat på indbrudsforsøg i huse og i lejligheder.

Hvorledes indbruddet forhindres

For at finde ud af, hvad der har forhindret gerningspersonen i at gennemføre indbruddet, er sagsresuméer læst og kodet. Der er trukket to tilfældige stikprøver; en stikprøve for indbrudsforsøg i huse og en stikprøve for indbrudsforsøg i lejligheder. Ikke alle sagsresuméer indeholder tilstrækkelige oplysninger til som minimum at få viden om, hvor og hvordan tyven har forsøgt at komme ind i huset/lejligheden. Disse sager er ekskluderet. Det samme gælder sager, hvor tyven reelt har været inde i boligen, samt sager, der viser sig ikke at angå et indbrudsforsøg. Resultatet af denne proces fremgår i tabel 1.2.

Tabel 1.2 Omfang af brutto- og nettostikprøver samt årsag til frasortering.

	Huse	Lejligheder
Bruttostikprøve	1.080	1.200
Heraf: Fuldbyrdet indbrud ⁵	45	47
For få oplysninger	14	78
Alligevel ikke indbrudsforsøg ⁶		22
Nettostikprøve	1.021	1.053

På basis af sagsresuméet er det registreret, hvordan gerningspersonen har forsøgt at komme ind i hjemmet, og – så vidt muligt – hvad der har forhindret indbruddet. Det omhandler følgende variable:

- Hvad er forsøgt opbrudt
- Hvor på huset/ved lejligheden var det

³ Disse variabler er delvis valgt på baggrund af resultaterne fra en undersøgelse fra Justitsministeriets Forskningskontor om kriminalitetsniveauet i kommuner og politikredse, hvor der peges på de forhold, der delvis kan forklare forskelle i kriminalitetsniveauet mellem kommunerne (Justitsministeriets Forskningskontor 2013).

⁴ DKR har stillet en oversigt til rådighed med antallet af husholdninger tilmeldt nabohjælpsordningen pr. kommune (status pr. d. 17. april 2021). Der kan ikke skelnes mellem huse og lejligheder, men formodningen er, at det overvejende er beboere i huse, der har tilmeldt sig ordningen.

⁵ I disse sager er gerningspersonen trængt ind i beboelsen. Dermed drejer det sig ikke om et forsøg, jf. politiets registreringsregler.

⁶ I disse sager anmeldes et indbrudsforsøg, men efterfølgende viser det sig, at der har været en anden forklaring på de tegn og skader, der i første omgang blev tolket som indbrudsforsøg.

- Nabo til stede
- Alarm installeret
- Vagt til stede eller alarmeret
- Beboer er hjemme
- Beboer kommer hjem
- Sensor i hjemmet
- Sensor udenfor hjemmet
- Overvågningskamera
- Hund til stede

Der er videre registeret, hvorvidt de ovennævnte forhold reelt må anses for at have haft betydning for, at det er forblevet ved et forsøg på indbrud og ikke et fuldbyrdet indbrud. I den situation, hvor en nabo råber indbrudstyven an, og denne derpå løber fra stedet, er der klart tale om et forhold, der har forebygget indbruddets fuldbyrdelse. Men naboen kan også have været hjemme og hørt støj fra naboledigheden uden at reagere herpå. I en sådan situation anses naboens tilstedeværelse ikke for at have haft en præventiv betydning. Det samme gælder for en beboer, der er hjemme. Skræmmer denne indbrudstyven væk, eller ligger beboeren og sover og opdager først dagen derpå indbrudsforsøget? Udgangspunktet for kodningen har været, at et givent forhold alene registreres som værende af præventiv betydning, såfremt det af beskrivelsen er klart, at det har afværget tyvens videre færd og indtrængning i boligen. I øvrige sager registreres forholdet ikke som havende en præventiv effekt.

I projektplanen har vi skrevet, at der formentlig findes en betydelig bias i, hvilke indbrudsforsøg der anmeldes til politiet. Antagelsen var, at der sikkert blandt de anmeldte forsøg på indbrud ville være en overrepræsentation af dem, som er blevet stoppet af en nabo eller beboer, fordi det i højere grad ville indebære en anmeldelse, samt af forsøg, hvor skaden er så stor, at forsikringsselskabet skal indtages, og anmeldelse derfor er nødvendig. Efter læsning af sagsresuméer vil vi mene, at denne antagelse næppe er holdbar. Der forefindes således en meget stor andel forsøg på indbrud, hvor hverken en beboer eller en nabo er til stede, og hvor der ikke er omfattende skader, der skal anmeldes til forsikringsselskabet. Indtrykket er, at indbrudsforsøg blandt andet anmeldes, fordi det har skabt frygt eller bekymring, for at gøre politiet opmærksom på, at der er et indbrudstyp aktiv i deres område, eller simpelthen fordi det drejer sig om en kriminel handling. Anmeldelse til politiet kan være tryghedsskabende for ofrene, og anmelderen kan betragte det som en forebyggende og/eller rigtig handling.

Forsøg på indtrængen

Hvordan gerningspersoner har forsøgt at trænge ind i boligen, er kodet med afsæt i oplysninger fra sagsresuméerne, jf. den tidligere beskrivelse. For at kunne sammenligne indbrudsforsøg med fuldbyrdede indbrud er der også trukket en stikprøve med fuldbyrdede indbrud, så der opnås en nettostikprøve på 500 i hver gruppe. Koderingen tager ikke kun højde for, hvorvidt tyven forsøger eller reelt trænger ind gennem et vindue eller en dør, men også for, hvor på huset/lejligheden dette sker (fx på altanen, i kælderen mv.).

Tabel 1.3 Brutto- og nettostikprøver for fuldbyrdet indbrud i huse og lejligheder.

	Huse	Lejligheder
Bruttostikprøve	529	559
For få oplysninger	29	59
Nettostikprøve	500	500

Nyt indbrud efter forsøget?

I den kriminologiske litteratur peges der på forskellige former for forskydning, f.eks. forskydning i forhold til gerningssted eller i forhold til kriminalitetens art (Johnson, Guerette & Bowers, 2014). Sådanne analyser er ikke mulige at gennemføre i denne undersøgelse. I stedet undersøges, om der i samme område og inden for samme døgn er sket et andet indbrudsforsøg eller et fuldbyrdet indbrud, ligesom det undersøges, om der er sket et andet indbrudsforsøg eller et fuldbyrdet indbrud på samme adresse inden for en måned efter indbrudsforsøget.

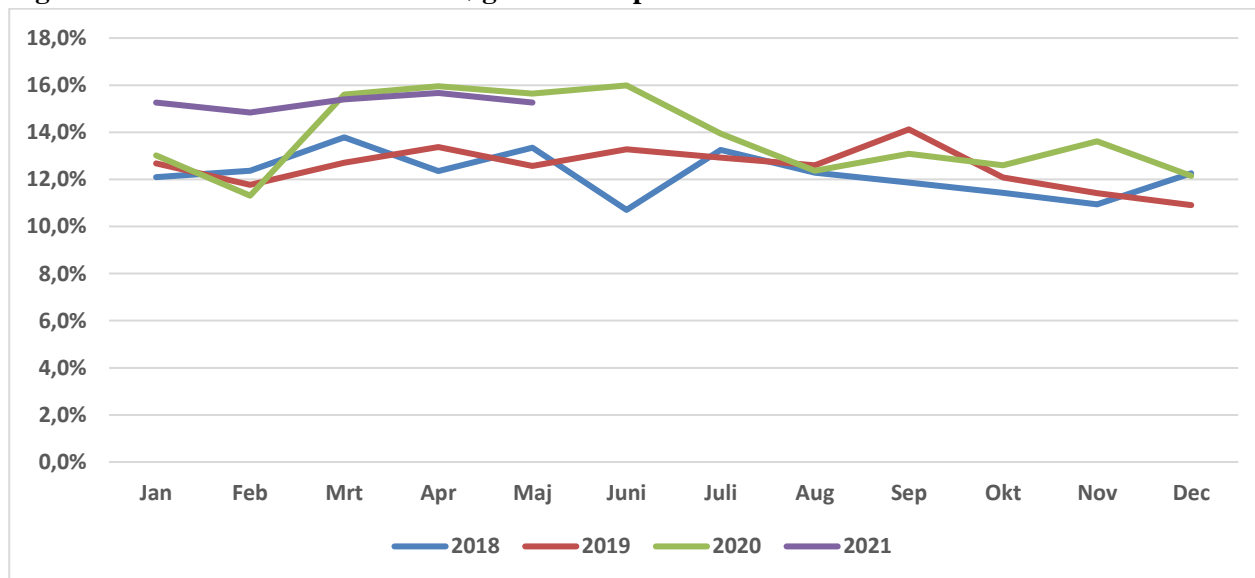
2 Tidsmæssige og geografiske mønstre i indbrudsforsøgene

2.1 Sæsoneffekt

Indbrud i beboelse er en forbrydelse med en tydelig sæsoneffekt. Der bliver således begået betydeligt flere indbrud i efterår/vinterperioden (4. og 1. kvartal) end i forår/sommerperioden (se fx Kruize & Kyvsgaard, 2021, s. 21). Andelen af forsøg på indbrud viser sig at være ret stabilt i forhold til disse sæsonudsving. Det betyder, at antallet af forsøg vokser og falder i takt med antallet af fuldførte indbrud.

Figur 2.1 viser, at ca. 12-13 pct. af de registrerede indbrud i 2018 og 2019 var forsøg på indbrud. I forbindelse med de omfattende nedlukninger som følge af covid-19 pandemien (marts til juni 2020 og januar til april 2021) var det dog en større andel af indbruddene, der ikke er fuldførte, idet det i disse perioder var 15-16 pct. af indbruddene, der var forsøg herpå.

Figur 2.1 Procentandel indbrudsforsøg i beboelse pr måned.

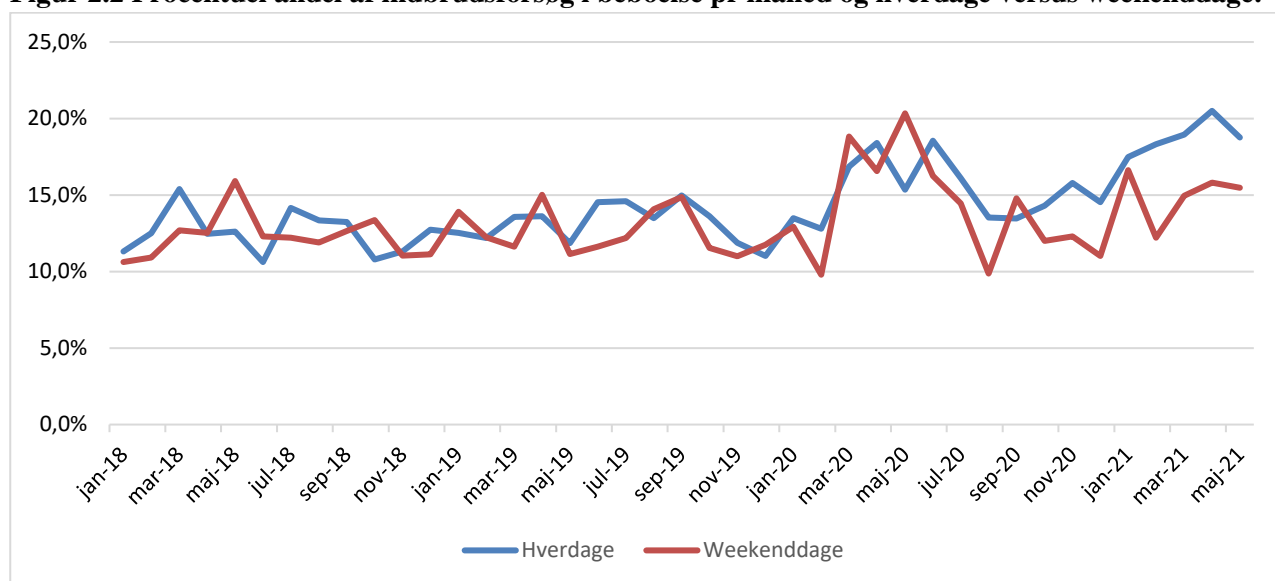
Kilde: Polsas-data

2.2 Weekendeffekt

Der begås forholdsvis flere indbrud i beboelse i weekender (lørdag-søndag) end på hverdage. I weekenderne bliver således ca. en tredjedel af de registrerede indbrud begået, mens hverdage tegner sig

for ca. to tredjedel; ved en ligelig fordeling over ugens dage ville fordelingen være 2/7 versus 5/7 (se fx Kruize & Kyvsgaard, 2021, s. 36). Andelen af indbrud, der er forsøg herpå, er – lige som tilfældet er med hensyn til sæsonvariationer – også ret stabilt med hensyn til fordelingen på hverdage og i weekender, jf. figur 2.2, idet den samme weekendeffekt gør sig gældende for forsøg på indbrud. I forhold til nedlukningsperioder er billedet todelt. Under den første omfattende nedlukning (marts – juni 2020) steg forsøgsandelen på både hverdage og weekenddage, mens den under den anden nedlukning (januar – april 2021) steg betydelige mere på hverdage end i weekender. Det er uklart, hvordan denne forskel skal tolkes.

Figur 2.2 Procentuel andel af indbrudsforsøg i beboelse pr måned og hverdage versus weekenddage.

Kilde: Polsas-data

2.3 Tidspunkt på dagen

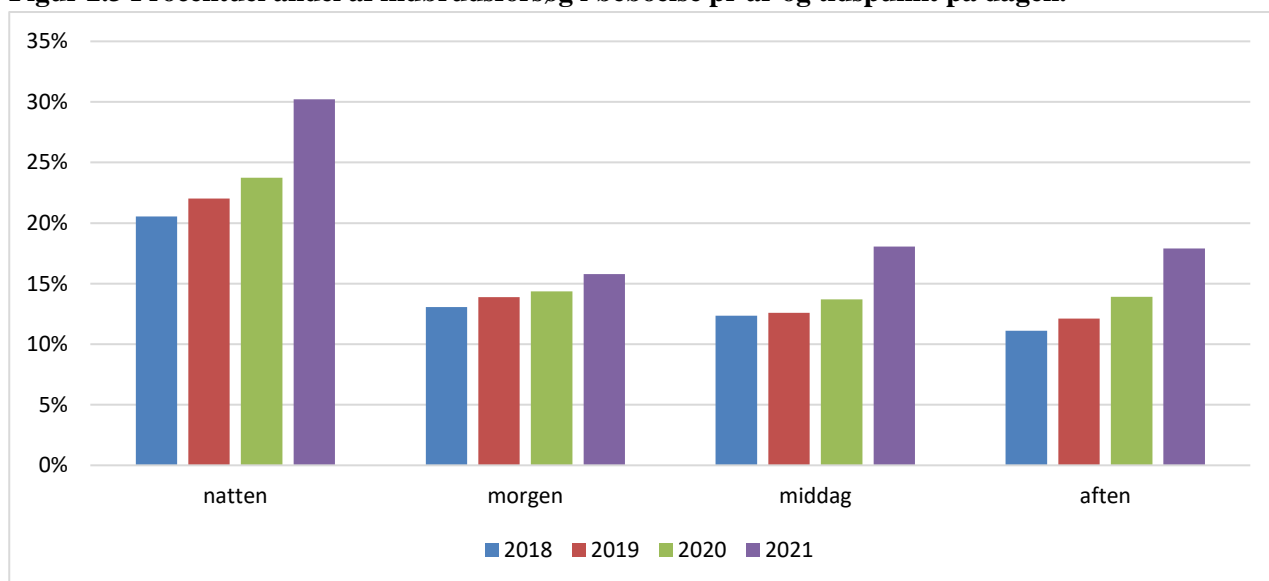
Det er for det meste ikke muligt at fastslå, præcis hvornår et indbrud har fundet sted, da beboeren sjældent har været hjemme på gerningstidspunktet. Gerningstidspunktet fastsættes derfor som regel ved et tidsinterval, der typisk angiver tiden mellem, beboeren forlader hjemmet, og til vedkommende kommer hjem igen. Vi har valgt alene at inddrage sager, hvor dette tidsinterval er på maksimalt otte timer.⁷ Efterfølgende er døgnet opdelt i fire tidsrum (nat, formiddag, eftermiddag og aften), og et indbrud registreres som hørende til det tidsrum, som de fleste timer i tidsrummet for indbruddet falder

⁷ Friis, Skov-Pedersen og Liebst (2019) og Sorensen (2004) har anvendt den såkaldte aoristic metode. Den metode går ud på, at alle timer af tidsintervallet får en vægt. Hvis intervallet omfatter f.eks. 3 timer, så får disse timer vægten 1/3, hvis intervallet strækker sig over en periode af 24 timer, så tildeles vægten 1/24 osv. Fordelen ved denne metode er, at alle anmeldte indbrud indgår i beregningen. Antagelsen ved denne metode er, at alle timer i tidsintervallet har samme sandsynlighed for at være indbrudstidspunktet. Det er nok tvivlsomt, om det forholder sig sådan, hvilket er grunden til, at vi har indsnævret tidsintervallet, der indgår i analysen.

ind under. Konsekvensen af denne beregningsmetode er, at lidt over halvdelen af de anmeldte indbrud og indbrudsforsøg ikke indgår i analysen. Med afsæt i denne metode finder de fleste indbrud sted eftermiddag eller aften (se også Kruize & Kyvsgaard, 2021, s. 37).

Figur 2.3 viser, at der sker relativt flere indbrudsforsøg om natten end om dagen/aften. Det er oplagt at antage, at det skyldes, at beboerne vågner og skræmmer indbrudstyven væk. Vi vender tilbage til denne hypotese i det næste kapitel. Figuren viser også, at den forhøjede forsøgsandel i 2021 – hvor der som nævnt var en omfattende nedlukning på grund af pandemien fra januar til april – slår igennem på stort set alle tidspunkter af døgnet.

Figur 2.3 Procentuel andel af indbrudsforsøg i beboelse pr år og tidspunkt på dagen.

Kilde: Polsas-data

2.4 Geografi

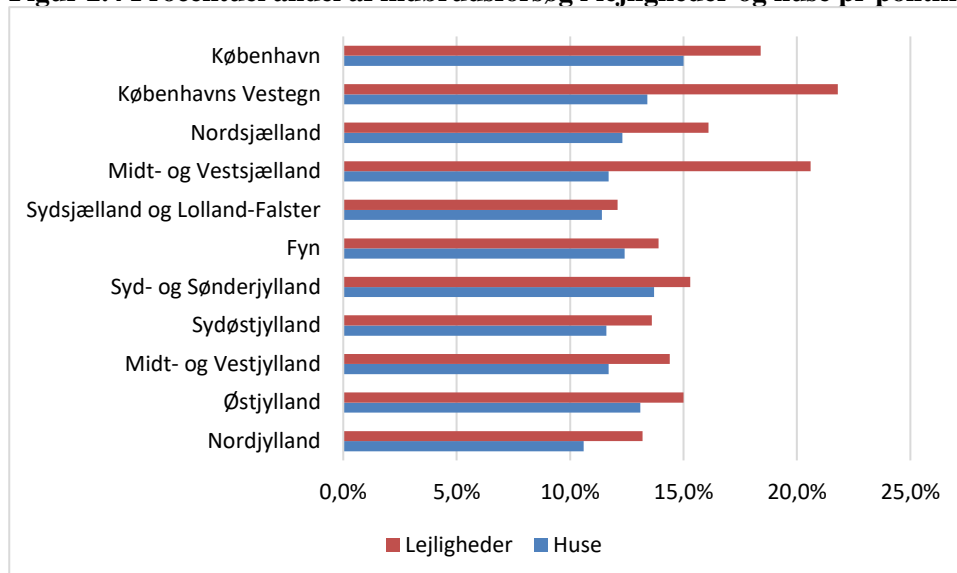
Der er forskelle mellem politikredse med hensyn til andel indbrudsforsøg. I jyske politikredse og i Fyns ligger andelen mellem 10 og 15 pct. for både huse og lejligheder, idet forsøgsandelen er marginalt større for lejligheder end for huse i disse politikredse. I sjællandske politikredse er forsøgsandelen for lejligheder – med undtagelse af Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi – over 15 pct., og i Københavns Vestegns Politi samt Midt- og Vestsjællands Politi over 20 pct. Når der bortses fra Bornholms Politi⁸, er andelen af indbrudsforsøg i huse størst i Københavns politikreds, jf. figur 2.4.

Der er en – lidt usikker – tendens til, at politikredse med relativt mange lejligheder har en større andel indbrudsforsøg i lejligheder end politikredse med relativt få lejligheder. Det gælder således de to

⁸ Indbrudstallet for Bornholms politikreds er meget lille – der er registreret 49 fuldbyrdede indbrud og 9 indbrudsforsøg i hele undersøgelsesperioden – hvorfor denne politikreds ikke indgår figur 2.4.

politikredse med størst andel lejligheder, nemlig Københavns politikreds, hvor 90 pct. af boligmassen består af lejligheder, og Københavns Vestegns politikreds med 54 pct. lejligheder. Men tendensen er ikke uden undtagelser. Politikreds Midt- og Vestsjælland har således en høj andel indbrudsforsøg for lejligheder, mens kun 24 pct. af boligmassen består af lejligheder, og Østjyllands politikreds, hvor 45 pct. af boligmassen består af lejligheder, har en relativ lille andel forsøg på indbrud i lejligheder.

Figur 2.4 Procentuel andel af indbrudsforsøg i lejligheder og huse pr politikreds.

Kilde: Polsas-data

For at komme et spadestik dybere i forhold faktorer, der kan forklare geografiske forskelle i andelen af indbrudsforsøg, er der gennemført tre regressionsanalyser på kommuneniveau: Én for alle indbrudsforsøg i beboelse, én for alene huse og én for alene lejligheder. Den procentuelle andel af indbrudsforsøg er den afhængige variable, mens forskellige karakteristika ved kommunerne og dens indbyggere (se listen i afsnit 1.4) er anvendt som uafhængige variabler.

Alle tre regressionsanalyser giver et signifikant resultat.⁹ Modellen er mest sigende for alle indbrudsforsøg, hvor korrelationskoefficienten (r) er 0,77. Det vil sige, at ca. 60 pct. af forskellene mellem kommunerne i andele af forsøg på indbrud kan forklares med faktorer, som er inddraget i analysen. De to variabler, der bidrager signifikant til dette resultat, er andelen af lejligheder og andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i kommunen. Jo større andel af kommunes boligmasse, der består af lejligheder, desto større er forsøgsandelen. Det samme gælder for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Begge variabler indikerer, at det er tilstedeværelsen af flere kapable vogtere, der har betydning for, at intentionerne om at begå indbrud i relativt mange tilfælde mislykkes. I kommuner med relativt mange lejligheder vil beboerne således bo og leve tættere på hinanden end i kommuner med mange villaer. Det betyder, at beboerne i sådanne kommuner i højere grad vil kunne overskue bebyggelsen, overvåge hændelser og dermed også reagere på mistænkelig adfærd. Det samme gælder

⁹ Alle indbrudsforsøg: $p < 0,01$, $r = 0,77$; kun lejligheder: $p < 0,01$, $r = 0,69$ og kun huse: $p < 0,01$, $r = 0,55$

kommuner med relativt mange ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Erhvervsfrekvensen i denne gruppe er således noget lavere end i den øvrige befolkning, mens antallet af børn i familierne er større (Danmarks Statistik, 2022). Begge dele indebærer, at der oftere vil være nogen til stede i hjemmet hele dagen, hvilket dels mindsker risikoen for selv at blive udsat for indbrud og dels indebærer flere kapable vogtere.

3 Hvorfor kun forsøg

3.1 Overordnet billede

Lidt over 2000 sagsresuméer af indbrudsforsøg er læst og kodet for at finde svar på, hvorfor det ikke blev til et fuldført indbrud. Tabel 3.1 viser det overordnede resultat.

Tabel 3.1 Hovedgrunde til at indbruddet forblev ved et forsøg.

	Huse		Lejligheder	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Sikre årsager				
Indbrudstyven pågrebet under forberedelse	15	1,5	0	0
Beboer forstyrrer indbrudstyven	163	16,0	146	13,9
Nabo forstyrrer indbrudstyven	35	3,4	33	3,1
Alarm går i gang/afskrækker	53	5,2	4	0,4
Hund gør/afskrækker	16	1,6	3	0,3
Videoovervågning afskrækker	10	1,0	1	0,1
Lyssensor afskrækker	5	0,5	0	0
Kombination af faktorer	3	0,3	2	0,2
Tricktyven afvises af beboer	15	1,5	130	12,3
Mindre sikre årsager				
Opbrydning af dør mislykkes	283	27,7	582	55,3
- <i>Værktøj anvendt</i>	198	19,4	332	31,5
Opbrydning af vindue mislykkes	410	40,2	130	12,3
- <i>Værktøj anvendt</i>	315	30,9	69	6,6
Ukendt	13	1,3	22	2,1
I alt	1.021	100,0	1.053	100,0

I det følgende diskuteres de enkelte grunde til, at gerningsmanden ikke er kommet ind i boligen.

3.2 Pågrebet under forberedelse

Stikprøven indeholder femten registrerede indbrudsforsøg i huse, hvor gerningspersonen er pågrebet under forberedelsen. I seks af disse sager havde sigtede et billede eller screenshot af en eller flere boligannoncer, som viser, at husene er indrettet med designmøbler. Disse billeder bliver fundet under efterforskningen af andre indbrud, som personen var sigtet for, og som følge bliver personen også sigtet for forsøg på indbrud. Der er også seks sager, hvorved politiet (rutinemæssigt) har stoppet en

bil og har fundet indbrudsværkstøj i bilen. I to af disse tilfælde fandt politiet også dokumenter med bestemte adresser. Endelig er der tre sager, hvorved indbrudstyven har været til stede (mulig rekognoscering), men hvor de forlader stedet, når de opdager, at der er nogen hjemme.

3.3 Beboer eller nabo til stede

Indbrudstyre kan ikke lide, når beboerne er hjemme (Øllgaard, 2022), og de fleste tyve stikker af, når de opdager, at det er tilfældet. Hvis indbrudstyven på det tidspunkt allerede er kommet ind i hjemmet, så betegnes det som et fuldbyrdet indbrud, men hvis det sker før indstigning, registreres det som et forsøg. Det kan også hænde, at beboeren er hjemme – fx ude i haven eller ligger og sover – men ikke opdager (forsøget på) indbrud.¹⁰ I sådanne tilfælde registreres beboerens tilstedeværelse som nævnt ikke som årsag til, at det forblev ved et forsøg, selv om det ikke kan udelukkes, at det har været tilfældet.

I de fleste tilfælde, hvor beboeren er hjemme og opdager, at nogen forsøger at bryde ind, reagerer beboeren med at råbe, tænde lyse eller larme. Det afskrækker, og indbrudstyven(e) stikker af.¹¹ Det sker i sjældnere tilfælde, at beboeren ser/møder indbrudstyven uden for boligen.

Køkkenvindue er opbrudt mens forurettede var hjemme. Forurettede hørte opbruddet fra overetagen og råbte. Gerningsmand var væk før forurettede så personen. Intet tegn på, at gerningsmanden nåede at komme ind i huset eller stjæle noget.

Forsøgt indstigning via opbrudt vindue ind til sønnens værelse. Forurettedes søn lå i værelset og vågnede af lyden fra den igangværende opbrydning af vinduet, han råbte herefter gerningsmanden/mændene an, hvorefter de løb fra stedet.

Forurettede oplyste at hans datter netop havde set en mand stå i deres lange indkørsel og forsøgte at komme ind til huset. Datteren havde spurgt, om hun kunne hjælpe med noget, men manden løb om bag haven og over et hegn og løb væk.

Forurettede oplyste at hun var alene hjemme. Pludselig opdagede hun A gå rundet om huset og ud i haven. Hun skyndte sig ned at trappen fra første sal og tændte lys og gjorde opmærksom på, at der var nogen hjemme i huset.

Hvis beboer ikke er hjemme, kan det i stedet være en opmærksom nabo, der afskrækker tyven. Det er også grundtanken bag [nabohjælpsordningen](#). Tabel 3.1 viser dog, at det langt oftere er beboeren

¹⁰ Af sagsresuméerne fremgår, at dette gør sig gældende for 16 indbrudsforsøg i huse – svarerne til 1,6 pct. af sagerne – og for 20 indbrudsforsøg i lejligheder (1,9 pct.).

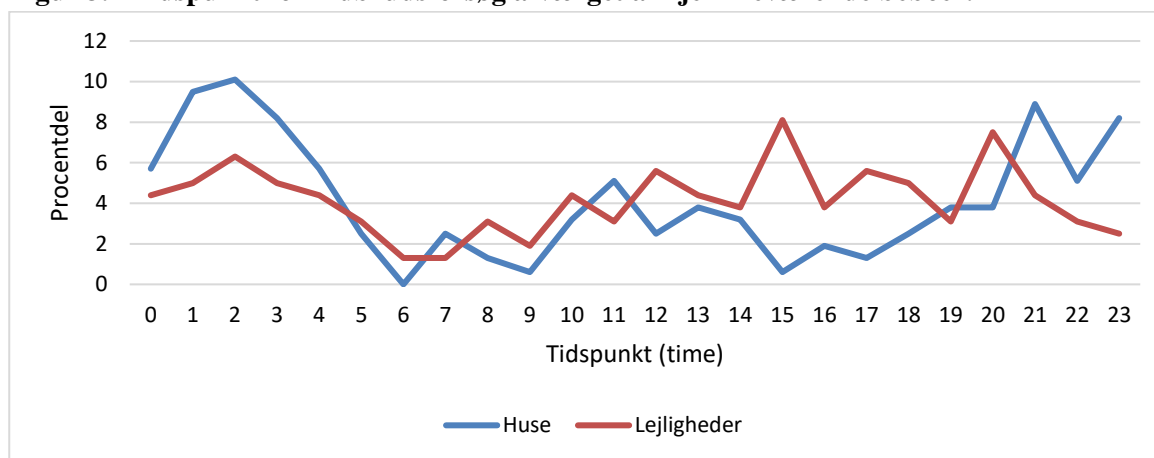
¹¹ Ud over en enkelt sag, hvor gerningsmanden synes at have oprådt en smule truende, er der ikke registreret tilfælde, hvor indbrudstyven har været voldelig eller truende over for beboeren. Dette kan dog også bero på, at sådanne episoder vil blive registreret som røveri.

end naboen, der forstyrrer indbrudstyven. En forstyrrende tilstedeværelse af en nabo vil dog som nævnt ikke nødvendigvis være kendt og/eller angivet i sagsresumeeet.

Nabo havde hørt nogen personer på forurettedes flade tag. Naboen havde råbt tre unge mænd an, og de var løbet fra stedet.

Naboen havde set en person stige ud af bilen og gå ind ved forurettedes hus. Naboen var gået hen til indkørsel og forespurgt, hvad han lavede der. Personen var herefter blevet meget mærkelig og var kørt meget stærkt fra stedet. Forurettede oplyste endvidere, at der ingen billeder var på hendes overvågning. Personen havde derfor højst sandsynligt kun nået at tage i håndtaget, hvorfor alarmen var gået.

Figur 3.1 Tidspunkt for indbrudsforsøg afværget af hjemmевærende beboer.

I de tilfælde, hvor beboeren er hjemme, har vi præcis viden om, hvornår indbrudstyven har forsøgt at trænge ind i beboelse. Figur 3.1 viser, at det for forsøg på indbrud i huse primært sker om aftenen og om natten, mens tidspunkterne er mere lige fordelt over døgnet for indbrudsforsøg i lejligheder. For begge typer af gerningssteder gælder dog, at det er sjældent, at en beboer skræmmer en indbrudstyv væk om formiddagen. Det skal ses i lyset af, at dette tidspunkt i det hele taget ikke er indbrudstyvenes fortrukne aktionstidspunkt.

3.4 Teknisk udstyr

Tilstedeværelse af mennesker – beboer og/eller naboer – ser ud til at være den bedste form for indbrudssikring. En analyse af indbrudstyveri under pandemien viser, at i perioder, hvor samfundet var nedlukket og mange mennesker var bundet til deres hjem, mindskede antallet af indbrud betydeligt (Kruize og Kyvsgaard, 2021). Hvis der ikke er mennesker lige i nærheden (kapable vogtere jf. rutineaktivitetsteorien; Cohen & Felson, 1979), kan teknisk udstyr hjælpe med at forbygge indbrud ved at aktivere alarmer og dermed tiltrække eller – fra tyvens synspunkt – risikere at tiltrække sig andres opmærksomhed og på den måde afskrække indbrudstyven.

En petanquekugle er kastet gennem rude i terrassedør. Alarm er gået. Nærmeste naboer er alarmeret, via fælles alarmsystem på vejen, og var til stede ved gerningsstedet inden for få minutter uden at observere noget.

Vindue er opbrudt, formentlig med skruetrækker og koben (mærker opmålt til 30 mm og 10 mm). Alarm aktiveret og har sandsynligvis skræmt gerningsmændene væk. Udendørslampe med sensor ødelagt.

Tabel 3.1 indikerer, at huse hyppigere er udstyret med en alarm og/eller videoovervågning end lejligheder.¹² I ca. 7 pct. af indbrudsforsøg i huse er gerningspersonen afskrækket af en alarm eller andet tilsvarende udstyr, mens dette tal er under 1 pct. for lejligheder. Som nævnt, kan betydningen af teknisk udstyr i realiteten kan være større, idet det måske ikke altid er angivet i sagsresuméet. Dog må det antages, at politiet vil oplyse i resuméet, såfremt en alarm er blevet aktiveret. Hvis det er korrekt, kan det konkluderes, at teknisk udstyr relativt sjældent forebygger et påbegyndt eller planlagt indbrud i et hus og i endnu mindre grad i en lejlighed. Dermed er ikke sagt, at alarmer ikke kan have en betydelig effekt i forhold til tyvens valg af gerningssted samt i forhold til, hvorledes indbrudstyven agerer, når han/hun er kommet ind i boligen.¹³

3.5 Hunde

I små 2 pct. af indbrudsforsøgene i huse er det registreret, at indbruddet er forhindret, fordi en hund har gøet, mens det drejer sig om mindre end 0,5 pct. af indbrudsforsøgene i lejligheder.

En tidligere dansk undersøgelse vedrørende skiltning med præventive tiltag i kvarterer med særligt mange indbrud (Kyvsgaard & Ribe, 2021) viste, at ca. 1,5 % af husene i disse kvarterer skiltede med hund. Den viste videre, at 2 pct. af de huse, som ikke havde været udsat for indbrud, skiltede med hund, mod 1 pct. af den, der havde været udsat for indbrud. Det kunne umiddelbart tyde på, at tilstedeværelsen af en hund – eller skiltning hermed – kan have en præventiv effekt.

¹² Det stemmer overens med oplysninger, fremhævet i Kyvsgaard & Ribe (2021, s. 19). Her oplyses, at 36 pct. af de adspurgte *villaejere* angiver at have tyverialarm. Dette tal stammer fra en undersøgelse, der er gennemført af Epinion for Det Kriminalpræventive Råd, omfatter 2.538 besvarelser. Rapporten ”Danske boligejeres sikring af egen bolig”, der er en intern undersøgelse i Bo trygt-samarbejdet, kan rekvireres ved henvendelse til Det Kriminalpræventive Råd. I en undersøgelse fra TrygFonden (Andersen et al., 2020, s. 61) påpeges, at 18 pct. af *alle danskere* over 18 år har anskaffet sig en alarm. Tallene er forbundet med en statistisk usikkerhed, men alligevel forekommer det rimeligt at konkludere, at der næppe er installeret alarm i ret mange lejligheder.

¹³ I en kvalitativ undersøgelse blandt 11 tidligere indbrudstyve (Øllgaard, 2022, s. 26) giver disse tilkende, at de anser en alarm som et tegn på, at huset rummer værdi, hvilket tiltrækker indbrudstyvenes opmærksomhed (jf. Tilley, 2015). De påstår, at reaktionstiden på en alarm altid er længere end den tid, tyvene skal bruge på et effektivt og målrettet indbrud. Det er dog et spørgsmål, hvorvidt det også gælder mindre erfarne indbrudstyve.

På den anden side estimeres det af Dansk Kennel Klub, at mellem en fjerdedel og en femtedel af alle danske husstande har hund.¹⁴ Mod denne baggrund er andelen af indbrud, der er afværget på grund af tilstedeværelse af en hund, ringe.

3.6 Tricktyverier

Efter indførelsen af straffelovens § 276a den 1. januar 2018 betragtes tricktyveri også som indbrud, idet der er tale om uberettiget adgang (se også afsnit 1.2). Tabel 3.1 viser, at forsøg på tricktyveri primært angår lejligheder. Det skal antagelig forklares med, at tricktyve arbejder ud fra en forventning om, at der især i lejlighedsbyggeri vil være enlige og svagelige ældre, som kan være lette ofre (Kongstad & Kruize, 2012).

Som det også fremgår af tabellen, er i alt 145 tricktyverier blevet afværget ved, at beboeren har afvist tyven. Efter den nævnte lovændring er der ikke længere tilgængelig statistik om omfanget af tricktyverier og forsøg herpå, men frem til da viste statistikken, at der årligt forekom cirka 1.000 tilfælde af tricktyverier i beboelser. Når der tages hensyn til omfanget af denne undersøgelse samt stikprøvens størrelse, viser en beregning, at det årlige antal forhindrede tricktyverier – altså tricktyverier der undgås, fordi beboeren får afvist tyven – er på cirka 105, hvilket svarer til godt en tiendedel af samtlige tricktyverier.

3.7 Mindre sikre årsager til det mislykkede indbrud

Som det fremgår af tabel 3.1, er det for næsten 70 pct. af indbrudsforsøgene i både huse og lejligheder mere usikkert, hvad årsagen er til, at det ikke er lykkedes gerningsmanden at komme ind i boligen. Dette høje tal beror på stor forsigtighed med at tolke sagsresuméerne. I de fleste af disse sager er der således oplyst om samt spor efter, at nogen har forsøgt at brække en dør eller vindue op. Det gælder således 74 pct. af indbrudsforsøgene i huse i denne kategori og 56 pct. af indbrudsforsøgene i lejligheder. I disse sager er det oplyst om der er spor efter en skruetrækker og/eller et koben. Men om det er vanskelighederne ved at komme ind i boligen ved brug af disse værktøjer, der er den reelle årsag til, at indbruddet ikke blev fuldbyrdet, om det er tyvens manglende kundskaber på området, eller om det er helt andre forhold, der har gjort sig gældende, fremgår ikke med sikkerhed af sagsresuméet.

Mange sagsresuméer er således ganske kortfattede. Ved siden af de grundlæggende oplysninger om, hvor og hvordan indbrud er søgt gennemført, er der ikke systematisk angivet forhold, der kan afsløre årsagen til det mislykkede indbrud. Ud over at mange af indbrudsforsøgene i denne 'opsamlingskategori' antagelig angår vanskeligheder ved fysisk at forcere døre eller vinduer, så er der utvivlsomt også en del af sagerne i kategorien, der reelt er forblevet ved et forsøg, fordi indbrudstyven fx blev forstyrret af en beboer eller en nabo, eller fordi tyven har observeret en alarm, et kamera eller lignende

¹⁴ Venligst oplyst af Dansk Kennel Klub.

præventive midler. Som nævnt registreres beboers eller naboers ageren kun som årsag til det ufuldbyrdede indbrud, hvis det af sagsresumeeet klart fremgår, at dette er tilfældet. Det kan desuden antages, at en del indbrudstyre er skræmt væk, uden beboeren eller naboen er klar over, at det er deres tilstedeværelse, der har forstyrret gerningspersonen. Antagelig har politiet heller ikke systematisk spurgt ind til – eller angivet – tilstedeværelsen af alarmer, sensorer, særligt sikrede døre mv.

De tal, der i tabel 3.1 angiver omfanget af sager, hvor beboerens eller naboens tilstedeværelse, tyverialarmer mv. har afværget et indbrud, er derfor utvivlsomt for lave.

4 Indtrængning i boligen: Hvor og hvordan

4.1 (Forsøg på) indtrængning i en lejlighed

Idet der her bortses fra tricktyveri, omfatter undersøgelsen oplysninger om 923 indbrudsforsøg i lejligheder. I 719 af disse indbrudsforsøg (78 pct.) har gerningspersonen rettet blikket mod døren, mens indbruddet i øvrige 201 tilfælde (22 pct.) er forsøgt ved indstigning gennem et vindue (i 3 sager mangler disse oplysninger). Valget mellem dør og vindue hænger tydeligt sammen med lejlighedens placering i bygningen, jf. tabel 4.1, idet det i de fleste bygninger vil være forbundet med store vanskeligheder at komme ind gennem et vindue, hvis lejligheden ligger på første sal eller højere oppe. Tabellen viser samtidig, at også indbrudsforsøg via døre i højere grad sker nederst i bygningen end højere oppe, hvilket næppe alene skyldes forekomsten af en del villalejligheder, der typisk er placeret på 1. sal, men sandsynligvis også hensyntagen til muligheden for hurtigt at komme ud af bygningen.

Tabel 4.1 Forsøg på indtrængning gennem dør eller vindue fordelt efter lejlighedens placering i ejendommen. *

	Dør		Vindue		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Stuen	178	32%	118	79%	296	42%
1. sal	156	28%	16	11%	172	25%
2. sal	98	18%	6	4%	104	15%
3. sal	59	11%	6	4%	65	9%
4. sal eller højere	59	11%	3	2%	62	9%
I alt	550	100%	149	100%	699	100%

* I syv tilfælde forsøger indbrudstyven at komme ind gennem kælderen, og i 214 sager er lejlighedens etageplacering ikke oplyst.

Til sammenligning er der læst og kodet 500 fuldbyrdede indbrud i lejligheder. Heraf angår 42 indbrud tricktyverier. Disse er udeladt af beregningen. Ved godt en fjerdedel af indbruddene er tyven kommet ind i lejligheden uden opbrydning af dør eller vindue, jf. tabel 4.2.¹⁵ I øvrigt er det også for de fuldbyrdede indbrud oftere døren end vinduet, der er brudt op.

¹⁵ Det er bemærkelsesværdigt, at så mange indbrud via et åbent vindue eller en åben/ulåst døren. Syd- og Sønderjyllands Politi kom til samme konklusion efter [kortlægning](#) af indbrud i private boliger i politikredsen i 2021. I deres opgørelse kunne tyven komme ind i en ulåst bolig i 24 pct. af tilfældene, enten fordi yder- eller terrassedøren ikke var låst, eller fordi et vindue stod åbent.

Tabel 4.2 Fuldbyrdede indbrud i lejligheder fordelt efter stedet for indbrud og metode.

	Antal	Pct.
Dør opbrudt	240	52%
Vindue opbrudt	95	21%
<i>Opbrydning i alt</i>	<i>335</i>	<i>73%</i>
Anvendt rette nøgle	35	8%
Ulåst dør	64	14%
Ulåst vindue	24	5%
<i>Uden opbrydning i alt</i>	<i>123</i>	<i>27%</i>
I alt	458	100%

Indbrudsforsøg og fuldbyrdede indbrud i lejligheder ligner også hinanden i forhold til lejlighedens placering i bygningen. Den procentuelle fordeling i tabel 4.1 (forsøg) og 4.3 (fuldbyrdet) er således næsten identisk.

Tabel 4.3 Fuldbyrdede indbrud i lejligheder fordelt efter sted for indtrængning og lejlighedens placering. *

	Dør		Vindue		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Stuen	62	31%	64	88%	126	46%
1. sal	48	24%	8	11%	56	21%
2. sal	47	24%	0		47	17%
3. sal	20	10%	0		20	7%
4. sal eller højere	22	11%	1	1%	23	8%
I alt	199	100%	73	100%	272	100%

* I tre sager er indbrudstyven kommet ind via kælderen, og i 60 sager er etagen ikke registreret.

Både for forsøg og for fuldbyrdede indbrud er tyven for det meste kommet eller forsøgt at komme ind i lejligheden gennem hoveddøren. Der er dog en signifikant forskel mellem forsøg og fuldbyrdede indbrud mht., hvor hyppigt indbrudstyven benytter sig af terrassedøren frem for hoveddøren.¹⁶ Dataene viser således, at en større andel af de fuldbyrdede indbrud er sket via indtrængning gennem terrassedøren, end tilfældet er ved forsøg på indbrud. Resultatet peger i retning af, at hoveddøren er bedre sikret end terrasse/altandøren, og at dermed oftere hoveddøren sætter en stopper for indbruddet.

Også for indtrængning gennem et vindue ses oftere for de fuldbyrdede indbrud, at et vindue på terrassen eller altanen hyppigere er brugt end andre vinduer, jf. tabel 4.4. Sammenlagt er indbrudstyven kommet ind eller forsøgt at komme ind via terrassen/altanen i 30 pct. af de fuldbyrdede indbrud mod 16 pct. af forsøgene på indbrud.

¹⁶ $X^2 = 35,5$; $df = 6$; $p < 0,01$

Tabel 4.4 Hvor er der sket (forsøg på) indtrængning i lejlighed*

	Forsøg		Fuldbyrdet	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Hoveddør	608	67%	161	56%
Terrasse/altandør	95	10%	59	20%
Anden dør, bl.a. baggård	16	2%	12	4%
Stuevindue	64	7%	13	4%
(Sove)værelsesvindue	35	4%	5	2%
Vindue på terrasse/altan	59	6%	29	10%
Andet vindue	36	4%	11	4%
I alt	913	100%	290	100%

* Uoplyst ved syv indbrudsforsøg og 45 fuldbyrdede indbrud.

Tabel 4.5 Hvilken metode/værktøj er anvendt ved (forsøg på) indtrængning i lejlighed*

	Forsøg			Fuldbyrdet		
	Dør	Vindue	Pct.	Dør	Vindue	Pct.
Opbrydning med koben	150	49	34%	47	26	29%
Opbrydning med skruetrækker	104	10	19%	26	10	14%
Opbrydning med udefineret værktøj	49	3	9%	23	9	13%
Aflistning, afmontering rude/vindue	11	7	3%	7	8	6%
Spark, skub	103	3	18%	47	0	19%
Cylinderudboring/udvridning	18	-	3%	8	0	3%
Knusning rude/vindue	24	63	15%	23	14	15%
Andet	-	-	-	3	3	2%
I alt	459	135	100%	184	70	100%

* Uoplyst for 326 indbrudsforsøg (35 pct.) og 81 fuldbyrdede indbrud (24 pct.).

Der er endelig også set på, hvilken metode og/eller redskaber en indbrudstyv har brugt for at komme eller forsøgt at komme ind i lejligheden.¹⁷ I de fleste sager er der anvendt et værktøj, typisk et koben eller en skruetrækker. Aflistning af rude eller udboring af lås benyttes forholdsvis sjældent, mens spark/skub eller knusning af vindue eller en rude er anvendt relativt hyppigt, jf. tabel 4.5. Der er ikke markante forskelle mellem forsøg og fuldbyrdede indbrud i forhold til indbrudstyvens modus.

¹⁷ Der kan være anvendt flere metoder. Vi har valgt at registrere den metode, som vi anser for at være den mest betydningsfulde. Hvis en indbrudstyv har forsøgt at bryde et vindue op (mærker af en koben findes på vindueskarmen) og efterfølgende har kastet en sten gennem vinduet, er sagen registreret under 'knusning rude/vindue'. Det fremgår ikke i alle tilfælde af sagsresuméet, hvordan indbrudstyven har forsøgt/er brudt ind. Politiet arbejder med såkaldte søgenøgler som efterforskningsredskab, men søgenøglen i forhold til modus er dog langt fra altid udfyldt. Når det er tilfældet, er der sammenlignet med resultater fra vores manuelle kodning. På denne måde har antallet af uoplyste tilfælde kunnet begrænses, men er på trods heraf relativt stort. Om og på hvilken måde dette måtte have betydning for de viste resultater, vides ikke.

4.2 (Forsøg på) indtrængning i et hus

Når en indbrudstyv forsøger at komme ind i et hus, sker det som regel alene ét sted. Gerningsstedsundersøgelsen kan imidlertid undertiden også vise, at tyven har forsøgt at bryde flere vinduer op (der findes mærker efter et koben, skruetrækker eller andet værktøj på flere vindueskarme) eller forsøgt at trænge ind gennem både dør og vindue. Af de 911¹⁸ indbrudsforsøg i huse har indbrudstyven forsøgt at bryde en dør op i 366 sager (40 pct.), et vindue i 483 sager (53 pct.) og både et vindue og en dør i 62 sager (7 pct.).

Når det lykkes indbrudstyven at trænge ind i et hus (fuldbyrdet indbrud), så sker det i 10 pct. af tilfælde uden opbrydning af et vindue eller en dør, jf. tabel 4.6. Det er en markant mindre andel, end tilfældet er ved indbrud i lejligheder, hvor en tredjedel af indbruddene sker uden opbrydning, jf. tabel 4.2. Også for fuldbyrdet indbrud sker det, at indbrudstyven forsøger sig på flere steder, men i tabel 4.6 er angivet det sted, hvor tyven er kommet ind i huset. Det bemærkes, at politiet i enkelte tilfælde skriver 'formentligt' i sagsresuméet i forbindelse med angivelse af indstigningsstedet.

Tabel 4.6 Indtrængning i hus (fuldbyrdet)

	Antal	Pct.
Dør opbrudt	128	26%
Vindue opbrudt	324	65%
<i>Opbrydning i alt</i>	<i>452</i>	<i>91%</i>
Rette nøgle	4	1%
Ulåst dør	23	5%
Ulåst vindue	17	3%
<i>Uden opbrydning i alt</i>	<i>44</i>	<i>9%</i>
I alt	496	100%

* 4 tricktyverier er udeladt af beregningen.

I analysen af, hvor indbrudstyven har forsøgt eller er lykkedes med at trænge ind i huset, jf. tabel 4.7, er sager, hvor der både er forsøgt at opbryde en dør og et vindue, ekskluderet.

Ligesom ved indbrud i lejligheder viser der sig at være signifikant flere af indbrudsforsøgene end af de fuldbyrdede indbrud, hvor indbrudstyven kommer ind eller forsøger at komme ind via hoveddøren.¹⁹ Men i modsætning til indbrud i lejligheder er det ikke ved indbrud i huse terrassedøren, der

¹⁸ Jf. tabel 3.1 baseres undersøgelsen på 1.021 indbrudsforsøg i huse. Imidlertid indgår 30 af disse ikke i dette kapitel, idet 15 er forsøg på tricktyveri og 15 indbrudsforsøg, der ikke kom længere end til forberedelsen. I øvrige 80 sager har indbrudstyven tilsyneladende ikke forsøgt at bryde et vindue eller en dør op; i hvert fald er det ukendt, hvor indbrudstyven har forsøgt at komme ind i huset.

¹⁹ $X^2 = 81,1$; $df = 16$; $p < 0,01$

markant oftere er benyttet ved et fuldbyrdet indbrud end ved et forsøg. I stedet ses, at vinduer, placeret forskellige steder i huset, meget hyppigere er anvendt i de fuldbyrdede indbrud end ved forsøg.²⁰

Tabel 4.7 Hvor er der sket/forsøgt indtrængning i hus.*

	Forsøg		Fuldbyrdet	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Hoveddør	126	18%	15	4%
Terrasse/altandør	140	20%	83	23%
Bagdør/ dør i bryggers	37	5%	8	2%
Kælderdør	20	3%	4	1%
(Ude)stuedør	9	1%	9	2%
Anden dør, bl.a. soveværelsesdør	15	2%	5	1%
<i>Døre i alt</i>	<i>347</i>	<i>49%</i>	<i>124</i>	<i>34%</i>
Stuevindue	71	10%	39	11%
Soveværelsesvindue	78	11%	55	15%
Børne/gæsteværelsesvindue	8	1%	13	4%
Værelsesvindue	33	5%	9	2%
Vindue i køkken/bryggers	56	8%	29	8%
Vindue i badeværelse/toilet	23	3%	24	7%
Vindue terrasse/haveside	35	5%	16	4%
Vindue i kælder/garage	31	4%	22	6%
Kontorvindue	4	1%	12	3%
Vindue på altan	9	1%	6	2%
Andet vindue ²¹	20	3%	14	4%
<i>Vinduer i alt</i>	<i>368</i>	<i>51%</i>	<i>239</i>	<i>66%</i>
I alt	715	100%	363	100%

* Ukendt for 134 indbrudsforsøg og 89 fuldbyrdede indbrud.

Ligesom ved indbrud i lejligheder er der ikke markante forskelle i metoden, hvormed indbrudstyven har forsøgt eller reelt trængt ind i huset. Ved forsøg på indbrud er der forsøgt at opbryde en dør eller et vindue med en eller anden form for værktøj i 63 pct. af tilfældene, mens dette tal er på 66 pct. for fuldbyrdede indbrud. Det bemærkes, at værktøjets art ret ofte er et udefineret ved fuldbyrdede indbrud. Aflistning, udboring og spark benyttes generelt forholdsvis sjældent. Knusning af et vindue eller en rude er anvendt noget hyppigere, jf. tabel 4.8.

²⁰ Der er en signifikant forskel på, om indtrængning sker gennem en dør eller et vindue ved indbrudsforsøg og fuldbyrdede indbrud ($X^2 = 20,2$; $df = 1$; $p < 0,01$).

²¹ Det kan drejer sig om tilfælde, hvor der er skrevet 'værelse' uden nærmere at definere værelsets art, eller tilfælde, hvor der alene står, på hvilken side af huset indbruddet har fundet sted, fx nordvest side.

Tabel 4.8 Hvilken metode/værktøj er anvendt ved (forsøg på) indtrængning i hus*

	Forsøg			Fuldbyrdet		
	Dør	Vindue	Pct.	Dør	Vindue	Pct.
Opbrydning med koben	85	144	32%	25	97	28%
Opbrydning med skruetrækker	56	36	13%	6	28	8%
Opbrydning med udefineret værktøj	52	76	18%	32	97	30%
Aflistning, afmontering rude/vindue	23	59	12%	15	37	12%
Spark, skub	10	-	1%	2	-	-
Cylinderudboring/udvridning	10	-	1%	11	-	3%
Knusning rude/vindue	67	93	22%	35	41	18%
Andet	-	2	-	-	4	1%
I alt	303	410	100%	126	304	100%

* Der er ukendt ved 136 indbrudsforsøg og 22 fuldbyrdede indbrud.

5 Nyt indbrud efter forsøget?

Et indbrudsforsøg kan betragtes som en succesfuld afværgelse af en fuldbyrdet kriminel handling. Tyven har haft til hensigt at trænge ind i en fremmed bolig og stjæle værdigenstande, men noget eller nogen har forhindret det, hvorved et indbrud er forebygget. Sådan vil det imidlertid kun være, hvis indbrudstyven efterfølgende afholder sig fra at bryde ind eller forsøge at bryde ind i samme eller en anden bolig.

Dette spørgsmål forsøger vi at indkredse ved at se på, i hvilket omfang der forekommer flere tilfælde af indbrud/indbrudsforsøg på samme adresse samt ved at undersøge, om der inden for et døgn hyppigere forekommer flere indbrud/indbrudsforsøg i forbindelse med et mislykket indbrud end i forbindelse med et fuldbyrdet indbrud. Det skal understreges, at det grundet den lave sigtelsesprocent for indbrud/indbrudsforsøg ikke er muligt at vide, om det er samme gerningsmand, det drejer sig om ved gentagne indbrud/indbrudsforsøg.

5.1 Indbrud(sforsøg) på samme adresse

Datasættet omfatter 76.762 anmeldte indbrud/indbrudsforsøg, hvor gerningsadressen er kendt. Heraf omhandler 70.691 anmeldelser unikke adresser, mens der for de øvrige er to eller flere anmeldte indbrud/indbrudsforsøg. Af de 70.691 unikke adresser er der for 57.366 anmeldt ét fuldbyrdet indbrud, mens der for 8.325 adresser er anmeldt ét indbrudsforsøg. Der er altså registreret ét og kun ét indbrud eller indbrudsforsøg på 65.691 af de 70.691 adresser (93 pct.). Omvendt er der 5.000 adresser (7 pct.), hvor der er anmeldt mindst to indbrud/indbrudsforsøg i undersøgelsesperioden, jf. tabel 5.2.

Tabel 5.2 Antallet af indbrud og indbrudsforsøg pr. adresse i perioden 1.1.2018 til 31.5.2021.

Antallet af fuldbyrdet indbrud	Antallet af indbrudsforsøg			
	0	1	2 eller flere	I alt
0		8.325	178	8.503
1	57.366	865	36	58.267
2	3.327	117	6	3.450
3 eller flere	439	30	2	471
I alt	61.132	9.337	222	70.691

De røde tal i tabellen viser de 1.234 adresser, der efter et indbrudsforsøg er udsat for endnu et indbrudsforsøg eller et fuldbyrdet indbrud. Det svarer til 13 pct. af alle de adresser, der har anmeldt et eller flere indbrudsforsøg.

På 178 adresser har der været to eller flere indbrudsforsøg²², men ikke noget fuldbyrdet indbrud. Det må antages, at sikkerhedsniveauet har været højt på disse adresser, siden det trods flere forsøg ikke er lykkedes indbrudstyven at trænge ind i hjemmet.

Ud over det, er der 1.056 adresser, hvor der er registreret både indbrudsforsøg og fuldbyrdet indbrud. For at kunne tolke dette tal, er det vigtigt at fastslå, om forsøget er sket før eller efter et fuldbyrdet indbrud. Her tages udgangspunkt i de 865 af disse adresser, hvor der er registreret ét forsøg og ét fuldbyrdet indbrud.²³

- For 391 (45 pct.) af disse adresser er forsøget på indbrud sket *før* det fuldbyrdede indbrud. Det peger i retning af, at det næppe er særligt sikrede døre eller vinduer, der har forhindret indbrudsforsøget, eller at ofrene har fået installeret tyverialarm eller andre præventive midler efter forsøget.
- For 461 (53 pct.) af de øvrige adresser er forsøget sket *efter* det fuldbyrdede indbrud. Det tyder omvendte på, at beboerne kan have sikret deres hjem bedre efter indbruddet og dermed have afværget et nyt indbrud. Det kan dog også betyde, at det fuldbyrdede indbrud er begået af nogen med bedre værktøj og/eller mere kunnen på området.
- Tilbage er 18 (2 pct.) adresser, hvor forsøget og det fuldbyrdede indbrud er sket samme dag og inden for samme tidsrum. Om der er tale om en registreringsfejl, manglende nøjagtighed i angivelse af stedet, eller om samme adresse inden for kort tid er udsat for både et forsøg og et fuldbyrdet indbrud, kan ikke sikkert fastslås.

Det er af særlig interesse at undersøge, om det nye forsøg eller det fuldbyrdede indbrud på samme adresse sker inden for en forholdsvis kort tidsperiode efter det tidligere indbrudsforsøg. I analysen heraf er tidsgrænsen sat til en måned, hvilket svarer den tidshorisont der almindeligvis anvendes ved den slags analyser. Denne betingelse er opfyldt for 254 – eller 2,7 pct. – af de adresser, hvor der er anmeldt et indbrudsforsøg. Dette tal er højere end den generelle hyppighed for reviktimering inden for en måned, idet denne i denne undersøgelse er beregnet til 1,5 pct. Denne forskel peger på, at forsøg oftere end fuldbyrdede indbrud fører til en gentagelse.²⁴

5.2 Indbrud(sforsøg) på den samme vej

Såfremt der på den samme vej og indenfor et døgn i forbindelse med et indbrudsforsøg hyppigere er registreret flere indbrud/indbrudsforsøg end tilfældet er, når der er tale om alene fuldbyrdede indbrud,

²² På 165 adresser er der registreret to forsøg, på otte adresser tre forsøg og på fem adresser hele fire forsøg.

²³ Resultatet af en analyse vedrørende de resterende 191 adresser indgår ikke her, da det bliver uoverskueligt med små grupper med flere kombinationsmuligheder. Desuden ville billedet ikke blive markant anderledes, såfremt disse var inkluderet.

²⁴ Friis et al. (2019, s.15) har beregnet reviktimeringshyppigheden til at være 1 pct for indbrud i 2016 og 2017.

kan det være tegn på, at det mislykkede indbrud ikke i alle tilfælde bremser gerningsmanden, men i højere grad end et fuldbyrdet indbrud efterfølges af ny indbrudskriminalitet.²⁵

Af de 76.762 anmeldelser af indbrud eller indbrudsforsøg med præcise oplysninger om gerningsstedet vedrører 32.278 unikke veje, jf. tabel 5.1. På lidt over halvdelen – 16.447 veje – er der registreret et enkelt indbrud eller indbrudsforsøg. For 10.247 af de resterende veje er der anmeldt to eller flere fuldbyrdede indbrud. Det betyder, at der er 5.584 veje (17 pct.), hvor der har været flere forsøg eller både forsøg og fuldbyrdede indbrud.

Tabel 5.1. Antallet af indbrud og indbrudsforsøg på samme vej i perioden 1.1.2018 – 31.5.2021.

Antallet af fuldbyrdet indbrud	Antallet af indbrudsforsøg				I alt
	0	1	2	3 eller flere	
0		1.985	152	19	2.156
1	14.462	1.339	164	39	16.004
2	5.300	923	134	47	6.404
3	2.316	586	142	32	3.076
4 eller flere	2.631	1.209	503	295	4.638
I alt	24.709	6.042	1.095	432	32.278

Det viser sig, at ca. 760 indbrudsforsøg er tidsmæssigt knyttet til et andet forsøg og/eller et fuldbyrdet indbrud på samme vej inden for et døgn.²⁶ Det svarer til 8 pct. af de 9.802 registrerede indbrudsforsøg i undersøgelsesperioden. I 160 tilfælde drejer det sig alene om forsøg på indbrud, mens der i 600 tilfælde er registreret et fuldbyrdet indbrud på den samme vej inden for samme døgn.

Til sammenligning er der 420 gange begået flere fuldbyrdede indbrud på den samme vej inden for samme døgn. Det svarer 0,6 pct. af de 66.960 registrerede fuldbyrdede indbrud i undersøgelsesperioden, altså en betydeligt mindre andel end ved indbrudsforsøg. Det tyder på, at der hyppigere sker et fuldbyrdet indbrud eller et nyt indbrudsforsøg på den samme vej, når et indbrud mislykkes

²⁵ Tidskravet er sat til et døgn, da det ofte er umuligt at komme det præcise tidspunkt nærmere. Hvis beboeren ikke har været hjemme under forsøget, anvendes i stedet et tidsinterval, der går fra det tidspunkt, hvor beboeren forlader hjemmet, til det tidspunkt, hvor beboeren kommer hjem og opdager indbruddet.

²⁶ Det sidste trin for at afgrænse disse sager kræver en manuel gennemgang for at se, om forsøget falder sammen med et andet indbrud eller indbrudsforsøg inden for et døgn. Til brug herfor er der gennemgået 10 pct. af 28.135 relevante anmeldelser, og beregningen er baseret på dette udsnit.

Litteraturliste

- Andersen, J., A. Hede & J. Goul Andersen (2020). *Tryghed i Danmark før og under coronakrisen*. TrykFonden: Tryghedsmåling 2019-20.
- Cohen, L.E. & M. Felson (1979). Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach. *American Sociological Review*, 44:588-608.
- Danmarks Statistik (2022). *Indvandrere i Danmark 2021*. København.
- Farrington, D. P. (1979). Experiments on deviance with special reference to dishonesty. In L. Berkowitz (Ed.), *Advances in experimental social psychology*, 12:207–252. New York: Academic Press.
- Friis, C.B., H. Skov-Petersen & L.S. Liebst (2019). *Indbrud i Danmark: Geografiske og tidslige mønstre*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Guerette, R. & K. Bowers (2009). Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations. *Criminology*, Vol 47, Issue 4, pp. 1331-1368.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2013). *Kriminalitetsniveauet i kommuner og politikredse 2011*. København: Justitsministeriet.
- Kongstad, A. & P. Kruize (2012). *Tricktyveri i beboelse*. København, Casa.
- Kruize, P. & B. Kyvsgaard. (2021). *Effekter af COVID-19 pandemien på indbrud i privat beboelse*. København: Bo Trygt-samarbejde.
- Kruize, P. & D.W.M. Sorensen (2017). *Det danske indbrudsniveau set i et internationalt perspektiv*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Kyvsgaard, B. & M. Øland Ribe (2021). *Forebyggelse af indbrud: Forsøg med usynlig mærkning i Nordsjællands Politi*. København: Justitsministeriet, Forskningskontor.
- Lund Madsen, L. (2020). *Strafferet 1 – Ansvar*. København: DJØF Forlag.
- Sorensen, D.W.M. (2004). *Temporal Patterns of Danish Residential Burglary: By Month, Day of Week, and Hour of Day*. University of Copenhagen, Faculty of Law.
- Øllgaard, G. (2022). *Tyves adfærd og beslutninger: En kvalitativ undersøgelse af tyves adfærd og beslutningsproces før, under og efter et indbrud*. København: Bo Trygt-samarbejde og Det Kriminalpræventive Råd.